



KÍNH CHÀO QUÝ THẦY CÔ VÀ ĐỘI CỜ LUYỆN TỪ VÀ CÂU LỚP 5

Khởi động

- Em hãy nêu tác dụng của dấu phẩy?
- Đặt một câu ghép có sử dụng dấu phẩy ngăn cách các vế trong câu ghép đó.

Ôn tập về dấu câu (Dấu hai chấm)

Bài 1: Trong mỗi trường hợp dưới đây, dấu hai chấm được dùng làm gì?

a) Một chú công an vỗ vai em:

- Cháu quả là chàng gác rừng dũng cảm!

Nguyễn Thị Cẩm Châu

b) Cảnh vật xung quanh tôi đang có sự thay đổi lớn:
hôm nay tôi đi học.

Thanh Tịnh

Câu văn

Tác dụng của dấu hai chấm

a) Một chú công an vỗ vai em:
- Cháu quả là chàng gác rừng dũng cảm!

- Dẫn lời nói trực tiếp của nhân vật.

b) Cảnh vật xung quanh tôi đang có sự thay đổi lớn: hôm nay tôi đi học.

- Báo hiệu bộ phận câu đứng sau nó là lời giải thích cho bộ phận đứng trước.

* Nội dung cần ghi nhớ:

Dấu hai chấm báo hiệu bộ phận câu đứng sau nó là lời nói của một nhân vật hoặc là lời giải thích cho bộ phận đứng trước.

Khi báo hiệu lời nói của nhân vật , dấu hai chấm được dùng phối hợp với dấu ngoặc kép hay dấu gạch đầu dòng.

Bài 2: Có thể đặt dấu hai chấm vào chỗ nào trong các khổ thơ ,các câu văn dưới đây ?

a) Trận đánh đã bắt đầu
Quân ta ào lên trước
Một tên giặc ngã nhào
Chết rồi, không dậy
được.

Chết là không nhúc nhích
Sao nó cứ lồm cồm?
Tính ăn gian chẳng thích
Chơi thật thà vui hơn.

Thằng giặc cuống cả
chân
Nhăn nhó kêu rôi rít
- Đồng ý là tao chết
Nhưng đây ...tổ kiến
vàng!

Định Hải

b) Tôi đã ngửa cổ suốt một thời mới lớn để chờ đợi một nàng tiên áo xanh bay xuống từ trời và bao giờ cũng hy vọng khi tha thiết cầu xin “Bay đi, điều ơi! Bay đi!”

Theo Tạ Duy Anh

c) Từ Đèo Ngang nhìn về hướng nam, ta bắt gặp một phong cảnh thiên nhiên kì vĩ phía tây là dãy Trường Sơn trùng điệp, phía đông là biển cả bao la, ở giữa là một vùng đồng bằng biếc xanh màu lục điệp.

Theo Văn Nhĩ

Bài 2: Có thể đặt dấu hai chấm vào chỗ nào trong các khổ thơ ,các câu văn dưới đây ?

a) Trận đánh đã bắt đầu
Quân ta ào lên trước
Một tên giặc ngã nhào
Chết rồi, không dậy
được.

Chết là không nhúc nhích
Sao nó cứ lồm cồm?
Tính ăn gian chẳng thích
Chơi thật thà vui hơn.

Thằng giặc cuồng cả
chân
Nhăn nhó kêu rôi rít :
- Đồng ý là tao chết
Nhưng đây ...tổ kiến
vàng!

Định Hải

b) Tôi đã ngựa cỏ suốt một thời mới lớn để chờ đợi một nàng tiên áo xanh bay xuống từ trời và bao giờ cũng hy vọng khi tha thiết cầu xin: “Bay đi, điều ơi! Bay đi!”

Theo Tạ Duy Anh

c) Từ Đèo Ngang nhìn về hướng nam, ta bắt gặp một phong cảnh thiên nhiên kì vĩ: phía tây là dãy Trường Sơn trùng điệp, phía đông là biển cả bao la, ở giữa là một vùng đồng bằng biếc xanh màu lục điệp.

Theo Văn Nhĩ

Bài 3: Đọc mẫu chuyện vui dưới đây :

Chỉ vì quên một dấu câu

Có ông khách nọ đến cửa hàng đặt vòng hoa viếng bạn . Ông dặn người bán hàng ghi lên băng tang: “Kính viếng bác X.” Nhưng về đến nhà, nghĩ lại, thấy lời phúng còn đơn giản quá, ông bèn sai con chuyển cho người bán hàng một tin nhắn, lời lẽ như sau: “Xin ông làm ơn ghi thêm nếu còn chỗ linh hồn bác sẽ được lên thiên đàng.”

Lúc vòng hoa được đem tới đám tang, ông khách mới giật mình. Trên vòng hoa cài một dải băng đen với dòng chữ thật là nắn nót: “Kính viếng bác X. Nếu còn chỗ, linh hồn bác sẽ được lên thiên đàng”

***Trả lời các câu hỏi sau:**

- a) Ông khách viết tin nhắn như thế nào?
- b) Người bán hàng hiểu lầm ý ông khách nên ghi gì trên dải băng tang?
- c) Để người bán hàng khỏi hiểu lầm, ông khách cần thêm dấu gì vào tin nhắn của mình , dấu đó đặt sau chữ nào?

a) Tin nhắn của ông khách

Xin ông làm ơn ghi thêm nếu còn chỗ linh hồn bác sẽ được lên thiên đàng.
(hiểu là nếu còn **chỗ viết** trên băng tang)

b) Người bán hàng hiểu lầm ý của khách nên ghi trên dải băng tang

Kính viếng bác X. Nếu còn chỗ, linh hồn bác sẽ được lên thiên đàng.
(hiểu là **nếu còn chỗ** trên thiên đàng)

c) Để người bán hàng khỏi hiểu lầm, ông khách cần thêm dấu gì vào tin nhắn, dấu đó đặt sau chữ nào?

Xin ông làm ơn ghi thêm nếu còn chỗ: linh hồn bác sẽ được lên thiên đàng.

Vận dụng

**Kính chúc quý thầy cô mạnh khỏe.
Chúc các em chăm ngoan học giỏi.
Chào thân ái!**

